

De kattengedragstherapeut; wat doet deze eigenlijk?

Het bestaan en het werk van kattengedragstherapeuten raakt steeds bekender. Katteneigenaren weten inmiddels de weg te vinden wanneer er sprake is van gedragsproblemen bij de kat. En ook de meeste dierenartsen en dierenartsassistenten zijn op de hoogte van het werk van een kattengedragstherapeut. Hierdoor wordt er – na het uitsluiten van medische oorzaken - steeds vaker naar een gedragstherapeut doorverwezen.

In welke probleemsituaties kan een kattengedragstherapeut ingeschakeld worden?

Een gediplomeerd kattengedragstherapeut heeft veel kennis en ervaring met kattengedrag. Zowel met het natuurlijke soorteigen gedrag alsook met ongewenst gedrag, probleemgedrag of afwijkend gedrag.

Bij ongewenst gedrag vertoont de kat zijn natuurlijke soorteigen gedrag, maar heeft de eigenaar hier last van. Bijvoorbeeld het krabben aan stoelen en banken. Voor een kat heel normaal gedrag (nagels scherpen en geuren afgeven), maar voor veel eigenaren vervelend. Hoewel de mate van last die eigenaren ervaren erg verschilt.

Bij probleemgedrag is er sprake van gedrag waar zowel een eigenaar als een kat last van heeft. Denk bijvoorbeeld aan agressie tussen twee katten in huis. Een eigenaar weet vaak niet hoe hier mee om te gaan en voor de katten in kwestie is dit ook een problematische situatie. Er wordt stress ervaren en de kans is groot dat de kat die aangevallen wordt, angstig wordt en zich steeds meer gaat verschuilen.

Tot slot is er afwijkend gedrag; gedrag dat niet natuurlijk en soorteigen is en waar een kat zelf erg veel last van ervaart. Denk bij voorbeeld aan staartjagende kat die daar niet in te stoppen is. Voor zowel dier als eigenaar een erg stressvolle situatie waarbij het welzijn van het dier in het geding is.

Wat doet een kattengedragstherapeut?

Wanneer een kattengedragstherapeut ingeschakeld wordt, is er sprake van kattengedrag waarvan de eigenaar vindt dat het voor hemzelf en/of de kat problematisch is. Over het algemeen zal een gedragstherapeut een huisbezoek komen afleggen om zowel de kat, de eigenaar en zijn eventuele gezin en de woonomgeving te leren kennen.

In gesprek met de eigenaar, die vaak vooraf al vragenlijsten heeft ingevuld, wordt achterhaald wat er precies aan de hand is. De therapeut zal daarbij inzicht willen krijgen in het gedrag dat de kat laat zien. Dit vraagt om een goede observatie door de eigenaar of het maken van filmpjes. Ook zijn de prikkel of de context waarin het gedrag plaatsvindt van belang want hierop kan gericht geïntervenieerd worden. Wat maakt nu dat de kat zijn gedrag laat zien? Een prikkel die bij voorbeeld het sproeien in huis in gang kan zetten, is het zien van een vreemde kat in de tuin. Tot slot wil een therapeut achterhalen wat het dier motiveert om zijn gedrag te tonen. In het geval van de hierboven sproeiende kat, wil het dier zijn territorium afbakenen.

Wanneer het duidelijk is wat er aan de hand is, zal een gedragstherapeut diverse adviezen geven. Adviezen die gericht zijn op de prikkel/context, het gedrag van de kat en dat wat het dier motiveert. Deze mix van adviezen zal over het algemeen de beste resultaten geven. Tijdens de nazorgfase is er regelmatig contact met de eigenaar om te horen hoe het gaat. Zo nodig kunnen dan nog aanvullende adviezen gegeven worden.

Aandacht voor de kat en de eigenaar

Van een kattengedragstherapeut mag zonder meer verwacht worden dat deze veel kennis en ervaring heeft met kattengedrag. Ook zal een therapeut zich jaarlijks bijscholen en intervisie met collega's hebben. Maar minstens zo belangrijk is het contact met de eigenaar. Een gedragstherapeut moet zeker oog en oor hebben voor het verhaal van de eigenaar en wat het probleemgedrag van de kat met de eigenaar zelf doet.

De wensen en behoeften van de eigenaar zijn dan ook minstens zo belangrijk in de adviezen die uitgebracht worden. Zo kan een eigenaar bijvoorbeeld bang zijn geworden voor de eigen kat vanwege de agressie die zich op de eigenaar gericht heeft. Daar zal aandacht voor moeten zijn en een gedragstherapeut zal mee moeten denken over de manier waarop deze angst weer verminderd kan worden.

De woonomgeving kan mogelijkheden bieden maar ook beperkingen geven. Bij ernstige agressie tussen katten in huis, kan geadviseerd worden de katten enige tijd te scheiden en dan weer stapsgewijs te herintroduceren. Maar dit lukt niet altijd. Soms is het huis te klein en heeft het te weinig verschillende ruimten en soms wonen er te veel katten in één huis. In het uiterste geval kan dan geadviseerd worden om tot herplaatsing van één van de katten over te gaan. Een eigenaar zal dit advies vaak met pijn in het hart opvolgen. En van een kattengedragstherapeut mag dan verwacht worden dat er aandacht en goede begeleiding aan de eigenaar gegeven wordt.

Samenwerking met de dierenarts

Gedragstherapeuten komen soms ook problematisch gedrag tegen waar mogelijk een medische oorzaak onder kan liggen. Bekend is het voorbeeld van onzindelijkheid waarbij een kat last heeft van een blaasontsteking of blaasgruis, waardoor de kat buiten de bak is gaan plassen. Bij onzindelijkheid worden eigenaren dan ook altijd doorverwezen naar de dierenartspraktijk om de urine te laten checken. Bij agressief gedrag kunnen er ook medische problemen een rol spelen. Pijn kan bijvoorbeeld een belangrijk onderliggend probleem bij agressie zijn. Filmpjes en huisbezoeken zijn daarom belangrijk, zodat therapeuten zelf het dier kunnen zien en op basis van alle beschikbare informatie gericht naar de dierenartspraktijk kunnen doorverwijzen. Bij de doorverwijzing motiveren gedragstherapeuten waar het vermoeden van een onderliggend medisch probleem op gebaseerd is.

Tot slot

Het werk van een kattengedragstherapeut is interessant, veelzijdig en uitdagend. De passie voor katten en kattengedrag staat voorop, maar daarnaast blijft het mensenwerk. De gedragstherapeut moet in korte tijd een goede verstandhouding met de eigenaar opbouwen. Het is immers de eigenaar die met de adviezen aan de slag moet. Zo staat zowel het welzijn van de kat als de eigenaar voorop!

Anneke van den Burg,

Tinley-gedragstherapeut voor katten